

# Tri osnovna dejstva o Amoris laetitia

casnik.si/index.php/2017/01/26/tri-osnovna-dejstva-o-amoris-laetitia/

Ivo Kerže

Glede na pričujočo razpravo o problematičnih mestih posinodalne spodbude *Amoris laetitia* (t. 300-305 in prav posebej opomba 351) in zlasti glede na vprašanja (*t.i. "dubia"*), ki so jih štirje kardinali (Burke, Caffarra, Meisner, Brandmüller) naslovili na papeža, velja izpostaviti tri osnovna dejstva, ki jih apologeti *Amoris laetitia* tako pri nas doma kot po svetu nočejo videti in priznati.

## 1. Nauki vsebovani v *Amoris laetitia* pomenijo očiten prelom glede na predhodni nauk Cerkve

Praktično vsi apologeti *Amoris laetitia* zatrjujejo, da se s to posinodalno apostolsko spodbudo ni zgodil nikakršen prelom glede na predhodni nauk Cerkve. To preprosto ni res in ni jasno kako lahko to trdi zlasti nekdo, ki se poklicno ukvarja z naukom Cerkve (in takih ni malo med omenjenimi apologeti, tudi pri nas). Naj na kratko pojasnim zakaj. Kot je znano, 351 opomba k *Amoris laetitia* in njen kontekst postavljata s svojo tendenciozno dvoumnostjo pod vprašaj nauk Cerkve (vsebovan v 84. točki posinodalne spodbude *Familiaris consortio* sv. Janeza Pavla II.), po katerem ločeni in ponovno poročeni ne smejo pristopati k Sv. Obhajilu razen v primeru, ko zaradi resnih objektivnih razlogov (kot je vzgoja otrok) živijo še skupaj, toda le v popolni vzdržnosti glede dejanj pridržanih zakoncem. [V zasebnem pismu \(ki je postalo javno znano\)](#) je papež Francišek sam povedal buenosareškim škofom, da se tega nauka ni treba več držati in s tem pokazal, da razumevanje problematičnih odlomkov, ki jih postavlja v nasprotje z naukom Cerkve, ni iz trte izvito, saj prihaja (sicer res le na zaseben način) od samega avtorja teh odlomkov.

V tem okviru bi rad omenil dokument, za katerega ne vem, koliko je v Sloveniji poznan, ki morda še odločneje kot 84. točka posinodalne spodbude *Familiaris consortio* kaže na prelom *Amoris laetitia* z naukom Cerkve. [Gre za pismo](#), ki ga je Kongregacija za nauk vere poslala škofom 14. septembra 1994 o prejemanju Sv. Obhajila iz strani ločenih in ponovno poročenih. »Glede te točke«, pravi pismo, »so v zadnjih letih v različnih pokrajinah nastali različni pastoralni predlogi, ki pravijo, da sicer gotovo ni možno pripustiti vseh ločenih in ponovno poročenih k evharističnemu obhajilu, toda bi bilo možno jih pripustiti v določenih primerih, ko bi le-ti po sodbi vesti presodili, da so do tega upravičeni«. Kot vidimo, gre za isto dikcijo »določenih primerov«, ki jo najdemo tudi v opombi 351 *Amoris laetitia*. Že tu vidimo, da imajo zamisli, ki so vsebovane v *Amoris laetitia* že dolgo brado. Prav tako zanimivo je neposredno nadaljevanje pisma, kjer so našteje posamezne situacije, kjer bi bila po mnenju predlagateljev sprememb (šlo je menda za tri nemške škofo) pripustitev ločenih in ponovno poročenih k Sv. Obhajilu možna: »Tako npr. če so bili [ločeni in ponovno poročeni, op. I.K.] zapuščeni povsem po krivici, čeprav so se bili iskreno trudili, da bi rešili prejšnji zakon; ali če so prepričani o ničnosti prejšnjega zakona, čeprav ga ne morejo dokazati v foro externo; ali če so prehodili dolgo pot refleksije in pokore; ali če iz moralno tehtnih razlogov ne morejo zadostiti zahtevi po ločitvi [od novega, civilnega sozakonca, op. I.K.]«. Leta 1994 je šlo, skratka, za natanko isto temo in iste argumente, kakršne uporabljajo apologeti *Amoris laetitia* danes. No, razsodba Kongregacije je bila negativna. Glasila se je takole: »Glede na omenjene pastoralne predloge ta Kongregacija meni, da je dolžna spomniti na tozadevno disciplino Cerkve. Zvesta besedi Jezusa Kristusa, Cerkev trdi, da ne more priznati kot veljavno novo zvezo, če je bil veljaven prejšnji zakon. Če so se ločeni ponovno poročili, se le-ti nahajajo v situaciji, ki objektivno nasprotuje Božji zapovedi in zato, dokler ta situacija traja, ne smejo pristopiti k evharističnemu obhajilu.« Zanimivo bi bilo povprašati apologete »buenosaireške« interpretacije *Amoris laetitia*, ki trdijo, da je ta interpretacija v popolni kontinuiteti z naukom Cerkve, naj nam pojasnijo kako je interpretacija v skladu z [navedenim pismom Kongregacije za nauk vere](#), katerega odločitve, ne pozabimo, so del zavezujočega učiteljstva Cerkve.

## 2. Ta prelom se nanaša na temeljna učenja Cerkve

[V nedavnem intervjuju](#) je kardinal Carlo Caffarra, eden izmed avtorjev že omenjenih »*dubia*«, izpostavil pomemben argument v tej debati, ki kaže, da prelom, ki se dogaja z *Amoris laetitia*, da se nanaša na bistven del učenja Cerkve. Kardinal Caffarra je namreč opozoril na tiste točke okrožnice *Veritatis splendor* sv. Janeza Pavla II (t. 90-94), ki govore o povezavi med mučeništvom in obstojem notranje zlih dejanj. Zlasti povedno glede

*Amoris laetitia* se mi zdi besedilo iz točke 91: »Cerkev kaže na zglede številnih svetnikov in svetnic, ki so izpričevali in branili nravno resnico do mučeništva ali so rajši izbrali smrt, kakor da bi storili en sam smrtni greh«. Iz tega stavka (pa tudi iz njegovega konteksta) sledi, da ni res, kar trdijo apologeti »buenosaireške« interpretacije *Amoris laetitia* ([denimo italijanski filozof Buttiglione](#)), da ločeni in ponovno poročeni, ki živijo spolno življenje v novi zvezi, lahko pri tem ne grešijo smrtno pač pa le z malim grehom, če obstajajo različni resni pritiski, ki ga k spolnosti v taki situaciji prisilijo. Ni ga namreč večjega pritiska kot je grožnja s smrtjo in mučenjem, s katero so mučitelji pretili mučencem, in če pod takimi skrajnimi pogoji bi mučenci storili smrtni greh, če bi pristali na notranje zlo dejanje (kakršno je ravno prešuštvo, kot lahko beremo v *Veritatis splendor*, t. 81), sledi, da v vseh primerih, kjer človek popusti (naj bo še tako velikemu) pritisku in stori prešuštno dejanje, stori pri tem tudi smrtni greh (in ne le malega) in zato ne more biti pripuščen k Sv. Obhajilu. Skratka, »buenosaireška« interpretacija *Amoris laetitia* predpostavlja, kakor je bilo že večkrat povedano ali zanikanje nauka o notranje zlih dejanjih kot ga najdemo v *Veritatis splendor*, ali zanikanje Jezusovih besed, da kdor se loči in ponovno poroči prešuštuje (Mr 10, 2-12; Lk 16, 18), ali pa zanikanje besed Sv. Pavla, da prejemanje Sv. Obhajila v stanju smrtnega greha duši ne pomaga ampak ji močno škoduje (1 Kor 11, 27-29).

### 3. Vera katoličanov se nahaja v očitni nevarnosti

V [nedavnem intervjuju](#) je v debato o *Amoris laetitia* posegel tudi sedanji prefekt Kongregacije za nauk vere kardinal Gerhard Müller. Ne glede njegove predhodne izjave, v katerih je prefekt posredno izrazil nasprotovanje do problematičnih stališč vsebovanih v *Amoris laetitia*, je tokrat na splošno začudenje izrazil nezadovoljstvo s potezo štirih kardinalov, da objavijo »dubia«, ki so jih poslali papežu. Razlog tega nestrinjanja je povzel v ugotovitvi, da v pričujoči situaciji »ni nobene nevarnosti za vero«, saj da »je možno [sic!, op. I.K.] razbrati v *Amoris laetitia* celoten Jezusov nauk o zakonu«, in v toliko nobena korekcija ali pojasnilo papeškega dokumenta nista potrebna. »Sic!« sem dodal zato, ker besedica »možno« v omenjenem stavku že kaže na dvoumnost *Amoris laetitia*, ki je vir vseh navedenih problemov.

Ne glede na dejstvo, da prefektova italijanščina ni ravno tekoča in da zato morda kakšen njegov izraz ni bil dovolj skrbno izbran, je v javnosti zlasti odmevala omenjena prefektova izjava, da v pričujočem položaju »ni nobene nevarnosti za vero« [non si tratta di un pericolo per la fede], glede katere ni mogoče, da bi prišlo do lapsusa, saj jo je utemeljil na omenjen način in osvetlil še z drugimi izjavami. [Tako je sledil odziv kardinala Burka](#) in [kardinala Caffarre](#), ki sta se vprašala, kako je mogoče reči, da vera ni v nevarnosti zaradi dvoumnosti vsebovanih v *Amoris laetitia*, ko pa vidimo, kako se po svetu [škofovske konference diametralno nasprotno odločajo](#) glede tako pomembnega vprašanja kot je podeljevanje Sv. Obhajila ločenim in ponovno poročenim. Imamo opravka s [shizmo de facto](#) okrog osrednjih naukov o Sv. Evharistiji, o zakramentu Sv. Zakona in o obstoju notranje zlih dejanj, ki ne more pomeniti drugega kot veliko nevarnost za vero. Položaj upravičuje potezo štirih kardinalov, da so o tem problemu spregovorili tudi javno in da pričakujejo (skupaj z nami verniki), da bo papež v kratkem znova potrdil nespremenljivi nauk Cerkve okrog teh vprašanj. Nam pa preostaja, [da o tem govorimo in da za to molimo](#).

### Postscriptum

K zapisanemu bi rad dodal pripis, da bi se izognil nesporazumu, ki vidim, da je dandanes zelo razširjen. Marsikak sodobnik namreč ne uspe najbolje razumeti, zakaj so se v Cerkvi dvignili glasovi (kot v tem članku), ki zahtevajo oznanjevanje *resničnega* nauka Cerkve in ne kake njegove potvorbe. Marsikdo ne razume, zakaj bi ne bilo mogoče tukaj stvari malce spremeniti, prilagoditi sodobnim razmeram itd. To bi najlažje pojasnil na primeru zdravnika, ki mora obvestiti bolnika, da npr. ne sme jesti več teh pa teh jedi, ker bo sicer to močno škodilo njegovemu zdravju, pa čeprav ima bolnik te jedi zelo rad in ga bo ta informacija potrla. Zdravnik je seveda zavezan, da pacientu pove resnico, ker je njegov profesionalni cilj (in edini možni izraz njegove ljubezni do pacienta), da bolnik ohrani zdravje v čim boljšem stanju, kar je tudi naravni interes bolnika.

Podobno je s situacijo glede nauka Cerkve: ni mogoče od duhovnikov (zdravnikov naših duš) zahtevati kaj drugega kot to, da nam *iz ljubezni in usmiljenja do nas* povedo resnico glede od Boga postavljenih pogojev in sredstev, na osnovi katerih bo edino mogoče našim dušam priti v nebesa in se ogniti peklu. Kakšno ljubezen in usmiljenje pa nam izkazuje nekdo, ki nam te resnice zamolči ali izkrivi, in s tem prej ali slej povzroči katastrofalne posledice za naše duše?

Skratka, glavni problem današnje “usmiljene in ljubeče pastorale”, ki noče povedati resnice, ali jo celo izkrivlja, je v tem da ne razume resnic vere kot pravih objektivnih resnic (kot so npr. zdravstvene resnice tiste, ki jih pove zdravnik pacientu), pač pa jih dojema pretežno kot neka poljubna, subjektivna, sociološko in historično pogojena ter torej spremenljiva mnenja. Ampak nekdo, ki tako gleda na resnice vere, pač nima vere in kot tak nima pravice krojiti življenja Cerkve. Pa tudi ljubezni nima: ne v nadnaravnem smislu (kot smo videli zgoraj v odnosu do naših duš), pa tudi v naravnem, zgolj-humanem smislu ne, ker Božje zapovedi merijo tako na naš nadnaravni (poglavitni), a tudi na naši naravni blagor, saj tako narava kot nadnarava prihajata od Boga in sta podvržena Njegovim odredbam.

[Doniraj!](#)

© Avtorske pravice 2017 — [Časnik](#). Vse pravice pridržane.

[Prijava za urednike](#)